

27^e zondag door het jaar B OLV-STP 2024

Opening

Broeders en zusters, welkom bij deze zondagse Eucharistieviering. Als ik u zo aanspreek met ‘broeders en zusters’ dan duidt dat op een familiesfeer. Wij vormen een geestelijke familie door Jezus bijeengebracht. De lezingen van deze zondag hebben een familiesfeer. Daarin zal sprake zijn van man en vrouw, vader en moeder, huwelijk, kinderen, broers en zussen. De Eucharistie vieren betekent ook thuiskomen in de familie van God.

Preek

In onze samenleving is het gebied van huwelijk en gezin erg complex geworden. Ik duidt het kort aan: er zijn nog maar weinig huwelijkssluitingen; het huwelijk wordt een uitzondering; daarentegen zijn er vormen van samenwonen met of zonder regelingen; veel singles; scheiding, flitsscheiding of eenvoudig uit elkaar gaan; gezinsleven in verschillende vormen en samengestelde gezinnen; gelijkgeslachtelijke huwelijken; geslachtsverandering; verschillende vormen van genderidentiteit samengevat in de afkorting lhbtqia+

Complex! In vergelijking daarmee klinken de lezingen van deze zondag eenvoudig. Te eenvoudig? Het goed om ze te beluisteren, want zij bevatten een oorspronkelijke boodschap, vanuit het geloof in God neergeschreven.

Het ging in het evangelie over scheiding van de gehuwde man en vrouw. Scheiding kwam ook toen voor. “Mozes heeft toegestaan een scheidingsbrief op te stellen en haar weg te zenden”. Jezus reageerde daarop met markante woorden: “Om de hardheid van uw hart heeft hij die bepaling voor u neergeschreven”. Hij zei dat tegen de mannen, want hoewel vrouwen ook wel konden scheiden, was scheiding toch vooral een praktijk van mannen. De ‘hardheid’ van die mannen was dat zij hun vrouwen overheersten en willekeurig met hen omgingen.

Jezus verwees in Zijn antwoord naar het begin, de schepping, de oorspronkelijke bedoeling van God. Het verhaal van de schepping van Eva uit Adam in de eerste lezing is geen

historisch verhaal, maar een overdrachtelijk verhaal met symboliek. Het wil tot uitdrukking brengen, dat God de mens als man en vrouw geschapen heeft, dat zij gelijk zijn in menselijke waardigheid en dat zij op elkaar gericht zijn en bij elkaar horen. “Zo komt het dat een man zijn vader en moeder verlaat en zich zo aan zijn vrouw hecht dat zij volkomen één worden.” De man en vrouw ‘hechten’ zich aan elkaar, innig, één wordend.

Het verhaal van Adam en Eva gaat verder met de zondeval. Een van de consequenties van de zondeval was en is de ontwrichting van de verhouding tussen man en vrouw. Na de zondeval zei God tot Eva: ‘Hij (de man) heerst over u’ (Gen. 3,16). De man ging de vrouw niet meer als gelijkwaardig beschouwen, maar begon haar te overheersen. In de Bijbel zien wij dan dat de man meerdere vrouwen heeft (aartsvaders, koningen). Dat is slechts mogelijk als hij over hen heerst. Hij kon zijn vrouw wegsturen als er een of andere aanleiding was. Die ontwrichte verhouding tussen man en vrouw is ook in onze tijd nog actueel.

Langzaam bracht God in de heilsgeschiedenis de oorspronkelijke bedoeling terug. Jezus herstelde die oorspronkelijke bedoeling. Hij bevestigde de schepping van de mens als man en vrouw en het bijeen horen van die twee in het huwelijk. Hij zei dat zij zich tot een twee-eenheid verbinden en tevens door God verbonden worden. Een heilige werkelijkheid is het huwelijk, waarin God aanwezig is. Jezus kwam op voor de gelijkwaardigheid van de vrouw, dat zij niet ondergeschikt is en weggestuurd kan worden.

Waar Jezus ook voor opkwam, dat zijn de kinderen die de ouders bij Hem brachten. Hij verdedigde tegen de hardheid van zijn leerlingen, dat zij erbij horen en respect en zorg verdienen, dat zij de belofte van het komende Koninkrijk van God in zich dragen.

Broeders en zusters, het trouwe, levenslange huwelijk met het daaruit voortkomende gezin ligt vanuit de schepping in de natuur van man en vrouw. Zeker er kunnen veel problemen zijn en daar moeten wij ook oog en oor voor hebben. De Kerk kent ook de terechte scheiding en de ongeldigverklaring van een huwelijk. Maar in het algemeen kan de oorspronkelijke

bedoeling van God ons inspireren en het vertrouwen geven,
dat met Zijn hulp die kleine huwelijks- en gezinsgemeenschap
mogelijk is en gelukkig maakt.